

Vantaan hyvinvointikertomus 2020

VD/2168/00.01.02.01/2021

RV/VM-R/AP/MM/HY-L

Hyvinvointiraportointi on osa kunnan strategista toiminnan suunnittelua ja kehittämistä. Terveystietolain (1326/2010, § 12) mukaisesti Vantaalla tehdään kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointikertomus ja välivuosina kertomusta suppeampi hyvinvointikatsaus.

Vantaan laaja hyvinvointikertomus 2020 on toimialojen yhteisen hyvinvointiraportointityöryhmän laatima tietopaketti vantaalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä. Monialaisen työryhmän työskentelystä vastasi tutkimuspäällikkö Henrik Lönnqvist. Kertomuksen kokoamista ohjasi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiajohtoryhmä, puheenjohtajana kehittämispäällikkö Marjo-Riitta Valkonen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalta.

Vuoden 2020 hyvinvointikertomuksessa (Liite 1) pääpaino on vantaalaisten hyvinvoinnin kuvaamisessa ja katsauksen sisältö on päivitetty vastaamaan Terveystietolain ja hyvinvoinnin laitoksen ehdotusta kuntien hyvinvointikertomuksen minimitietosisällöstä. Kunnan hyvinvointitoimet raportoidaan erikseen osana hyvinvointiohjelman 2018–2022 väliraporttia ja toimitetaan näin ollen hyvinvointikertomuksen mukana omana liitetiedostonaan (Liite 2). Hyvinvointiraportoinnin työryhmä nosti katsauksen pohjalta viisi asukkaiden elintapoihin ja hyvinvointiin liittyvää huomiota:

I Työtä terveellisten elintapojen tukemiseen tarvitaan edelleen ja erityistä huomiota tulisi kiinnittää arkiaktiivisuuden ja terveellisen ravitsemuksen tukemiseen. Vantaalaisista lapsista ja nuorista vain pieni osa liikkuu liikuntasuosituksiin nähden riittävästi ja keskimäärin joka toinen ei syö koululounasta päivittäin. Aikuisista jopa neljäsosa ei harrasta liikuntaa vapaa-ajallaan ja erityisesti iäkkäimpien naisten vapaa-ajan liikunnan harrastamattomuus on yleistä. Vantaalaisista aikuisista vain alle puolet syö kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuosittelun mukaisesti.

II Psyykkisen hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen on tärkeää kaikissa ikäryhmissä. Psyykkisen terveyden ongelmat nuorilla näkyvät erityisesti tytöillä, joilla koettu ahdistuneisuus ja koulu-uupumus oli huolestuttavan yleistä. Lisäksi työikäisten mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ovat lisääntyneet viime vuosina. Työhyvinvointiin liittyvät ongelmat heijastuvat myös koettuun työkykyyn, sillä vantaalaisista työikäisistä noin joka neljäs kokee työkykynsä heikentyneeksi ja arvioi, että ei todennäköisesti jaksaa työskennellä eläkeikään saakka. Myös iäkkään väestönosan mielen hyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota.

III Alueellisten ja asukkaiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävien toimenpiteiden jatkaminen ja tukeminen on tärkeää. Sairastavuusindeksillä mitattuna vantaalaisten terveydentila on parempi kuin suomalaisilla keskimäärin, mutta alueelliset erot kaupungin sisällä ovat kuitenkin suuria. Alueellisia eroja on nähtävissä myös koulutustasossa ja työllisyydessä.

IV Heikossa sosioekonomisessa asemassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Alhaisen sosioekonomisen aseman on osoitettu olevan yhteydessä huonompiin elintapoihin ja heikompaan terveydentilaan. Esimerkiksi vantaalaisilla työikäisillä matala koulutus oli yhteydessä heikompaan koettuun terveyteen ja epäterveellisiin elintapoihin.

V Ulkomaalaistaustaisten työllisyyttä ja koulutusta tukevat toimet ovat jatkossakin tärkeitä.

Ulkomaalaistaustaisilla työttömyys on noin kaksi kertaa yleisempää kuin kantaväestöllä. Lisäksi työn ja koulutuksen ulkopuolelle jäävien nuorten osuus on ulkomaalaistaustaisilla huolestuttavan suuri. Ulkomaalaistaustaisten vantaalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista tulisi kerätä laadukasta tietoa tutkimuksen ja päätöksenteon pohjaksi.

Kaupunginhallitus 8.3.2021 § 16

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle Vantaan hyvinvointikertomus 2020 tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan hyvinvointikertomus 2020
- Vantaan hyvinvointiohjelman 2018–2022 väliarviointi

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kehittämispäällikkö Marjo-Riitta Valkonen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

erityisasiantuntija Ada Pentinmikko, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

tutkija Minna Mänty, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi